

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму «Екологія»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 101 «Екологія» галузі знань 10 «Природничі науки»,
що реалізується Державною науковою установою
«Інститут екологічного відновлення та розвитку України»

Освітньо-наукова програма «Екологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія», що реалізується Державною науковою установою «Інститут екологічного відновлення та розвитку України», відповідає сучасним потребам розвитку екологічної науки та практики охорони довкілля.

Актуальність програми визначається зростанням масштабів і складності антропогенного впливу на природні системи, трансформацією екосистем унаслідок воєнних дій, зміною клімату, втратою біологічного та ландшафтного різноманіття, а також необхідністю наукового обґрунтування заходів із відновлення територій. За таких умов підготовка здобувачів третього рівня вищої освіти має бути орієнтована не лише на засвоєння теоретичних положень екології, а передусім на формування здатності самостійно досліджувати складні екологічні процеси, оцінювати їх наслідки та обґрунтовувати науково виважені рішення.

Позитивним аспектом ОНП є поєднання фундаментальної екологічної підготовки з сучасними методами дослідження стану та функціонування екосистем. Важливе значення мають передбачені програмою підходи до екологічного моніторингу, оцінювання екологічних ризиків, аналізу змін біорізноманіття, просторового аналізу та використання геоінформаційних технологій і даних дистанційного зондування Землі. Таке поєднання створює необхідне методологічне підґрунтя для формування у здобувачів компетентностей, затребуваних у сучасній природоохоронній діяльності.

З позиції потенційного роботодавця та користувача результатів екологічних досліджень важливо, що ОНП орієнтує здобувачів на вирішення реальних науково-практичних проблем: оцінювання стану природних та антропогенно трансформованих екосистем, визначення екологічних ризиків, обґрунтування заходів зі збереження біорізноманіття, екологічного відновлення та забезпечення екологічної безпеки. Це сприяє підвищенню практичної значущості дисертаційних досліджень і створює передумови для використання їх результатів у природоохоронній, управлінській та науково-експертній діяльності.

Окремо слід відзначити можливість інтеграції результатів дисертаційних досліджень із практичними завданнями екологічного моніторингу, оцінювання стану довкілля та планування природоохоронних заходів. Залучення представників професійного середовища до обговорення змісту ОНП, тематики досліджень та актуальних екологічних проблем сприяє її відповідності сучасним потребам сфери охорони довкілля.

Водночас доцільним напрямом подальшого розвитку ОНП вважаю посилення взаємозв'язку між науковими дослідженнями здобувачів та практичними завданнями екологічного управління, зокрема через ширше використання реальних даних екологічного моніторингу, просторової

інформації, результатів оцінювання екологічних ризиків та матеріалів досліджень, отриманих у межах природоохоронних і відновлювальних проєктів.

Загалом ОНП «Екологія» має чітку наукову спрямованість, відповідає актуальним потребам екологічної сфери та створює належні передумови для підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних здійснювати самостійні наукові дослідження та застосовувати їх результати для вирішення актуальних проблем охорони довкілля й екологічного відновлення.

Рекомендую освітньо-наукову програму «Екологія» до реалізації та подальшого розвитку з урахуванням сучасних потреб природоохоронної сфери.

Рецензент:

Директор ТОВ «Екопрофсистем»
PhD

Тетяна ПОКШЕВНИЦЬКА